

Världsnaturfonden WWF
Ulriksdals Slott
170 81 Solna

Växel: 08 624 74 00
Allmänt: info@wwf.se
www.wwf.se

2024-10-17

Dnr 2023/04398

Livsmedelsverket

Remissvar från WWF Sverige på Förslag till uppdaterade generella kostråd för den vuxna befolkningen (dnr 2023/04398)

Sammanfattning

WWF Sverige ställer sig bakom Livsmedelsverkets förslag till uppdaterade kostråd för den vuxna befolkningen i stort. Vi ser kostråden som ett viktigt verktyg och kommunikationsgrund för fortsatt arbete mot en mer hållbar livsmedelskonsumtion i Sverige. WWF Sverige vill dock poängtera att vi gärna hade velat se ett modigare ställningstagande och integrerande av miljöaspekterna i framtagande av mängdrekommendationer för kostråden. Detta gäller särskilt när det kommer till olika typer av animalier, främst rött kött inkl. charkprodukter samt vitt kött och på sikt även fisk.

Positiva till kostråd med vetenskaplig grund i hälsomässiga effekter

WWF Sverige gratulerar Livsmedelsverket till väl utfört arbete med framtagande av förslag till nya kostråd. Vi är positiva till förslagen om de 12 kostråden i stort och tycker att myndigheten har gjort kloka avvägningar när de under framtagandet huvudsakligen beaktat hälsomässiga aspekter av livsmedelskonsumtion men även hanterat och vävt in de olika faktorer som de aktuella tilläggsuppdragen beskrev.

Vi hade dock kunnat önska att Livsmedelsverket vågat gå ytterligare ett steg, i jämförelse med Nordiska näringsrekommendationer 2023 (NNR 2023), i frågan om att integrera miljöaspekterna i kostråden. Enligt oss så behöver vi i Sverige ta hänsyn till miljöaspekter (risk eller miljönytta) i utformandet av vissa mängdrekommendationer. Det är på basis av detta som nedan kommentarer ges.

Rött kött och charkprodukter

Förslagen till nya kostråd föreslår en mängdrekommendation på högst 350 gram rött kött och charkprodukter i veckan, varav endast en liten andel chark, i likhet med NNR2023. Precis som Livsmedelsverket också lyfter i sin sammanfattande slutsats av förslaget så vore det, med hänsyn till livsmedelskonsumtionens miljö- och klimatpåverkan, bra att minska konsumtionen av rött kött ytterligare. WWF Sverige vill se en köttkonsumtion som bidrar till den biologiska mångfalden samt minskar klimatpåverkan, och av det skälet är det viktigt med konsumtion av mindre men bättre kött. WWF Sverige ser ett behov av att minska konsumtionen av kött som helhet ytterligare, och att tydligare formulera riktlinjer för konsumtionen för olika köttslag där särskild uppmärksamhet bör ges till minskning av enkelmagade djur som gris och kyckling. Vi ser ett behov av att öka konsumtionen av nötkött från djur som betar naturbetesmarker, och av den anledningen blir det extra viktigt att minska konsumtionen av övriga köttslag. Några räkneexempel att beakta finns nedan:

- Inom WWFs koncept "One Planet Plate" får varje måltid orsaka växthusgasutsläpp på 0,5 kg, och en veckobudget blir då 11 kg. Vi har tagit fram veckomenyer baserade på svenska råvaror som visar ungefär hur stor mängd animalier som ryms, läs mer här: [One Planet Plate-menyer på svenska råvaror - Världsnaturfonden WWF](#).

- Vid SLU har man gjort en beräkning som utgick från ytan naturbetesmark som finns tillgänglig i Sverige tillsammans med fler antaganden om kostens sammansättning och ursprung. Det skulle räcka till cirka 400 gram kött av alla slag, 3 ägg, 1 liter mjölk, 80 gram ost per person per vecka.

Stiftelsens generalsekreterare:
Gustaf Lind

Registrerad som:
Världsnaturfonden WWF
Org.nr: 802005-9823
Plusgiro 90 1974-6
Bankgiro 901-9746
Verksamheten kontrolleras av
Svensk Insamlingskontroll

Världsnaturfonden WWF

Ulriksdals Slott
170 81 Solna

Växel: 08 624 74 00
Allmänt: info@wwf.se
www.wwf.se

Nämnda mängder motsvarar cirka 40 procent av det kött och de mejeriprodukter vi äter idag. Tyvärr visade deras beräkningar att klimatpåverkan då fortfarande skulle bli något större än vad som är hållbart inom planetens gränser.

I framtagandet av slutgiltiga hälsosamma och hållbara kostråd till den svenska befolkningen så ser vi det som ett viktigt fokus att framhäva dessa miljöaspekter som kompletterande information på ett tydligt sätt, som inte uppfattas som "valbart" av professioner, vidareförmedlare och individer som ska ta till sig råden.

Kyckling

Livsmedelsverket lyfter i sin rapport fram att minskning av konsumtionen av vitt kött i kombination med ökad andel svensk kyckling samt certifierad kyckling och konsumtion av hela djuret skulle ge en minskad miljöpåverkan. Samtidigt väljer man att enbart formulera i förslaget till kostråd att minskningen av rött kött inte bör ersättas med vitt kött ur miljöperspektiv. WWF menar att Livsmedelsverket kunde varit tydligare med behovet av en minskning av konsumtionen av vitt kött sett till flera miljöaspekter. I Danmark inkluderas vitt kött i rekommendationen för köttkonsumtion på 350 gram i veckan som därmed blir tuffare.

Fisk

WWF noterar att fiskrådet inte har reviderats i denna omgång i väntan på en ny risk och nyttovärdering om fisk som Efsa planerar att publicera 2026. Med tanke på det ansträngda läget för vanligt förekommande odlade och vildfångade matfiskar i Sverige och de konsekvenser för livet i haven och hoten mot den biologisk mångfalden som vår nuvarande fiskkonsumtion bidrar till så ser vi att det är nödvändigt att hantera miljöaspekter i utformandet av nya mängdrekommendationer för fisk så snart som möjligt.

Ulrika Backlund och Anna Richert har varit föredragande. Inger Näslund och Jenny Jewert har bidragit i handläggningen av ärendet.

I detta ärende har Gunilla Elsässer, avdelningschef Mat, Klimat och Energi beslutat.